امتحانات نوبت اول دیماه ۱۴۰۲ نام درس :	باسمه تعالی اداره آموزش و پرورش تبادکان مشهد دبیرستان جماران) ۱ (متوسطه دوم	رشته / پایه : زمان آزمون:۷۵ دقیقه	
نام و نام خانوادگی:	تاریخ امتحان: ۱۴۰۲/۱۰/۱۹ شماره صندلی:	نمره :	محل مهر امتحانات

ردیف	سوالات	بارم
	قلمرو زبانی) ۷ نمره (	
۱	از ابیات زیر برای واژهی « الف »، یک معادل معنایی بنویسید و برای واژهی « ب »، یک رابطه معنایی بیابید. ۱(سریر ملک، عطا داد کردگار تو را / به جای خویش دهد هر چه کردگار دهد ۲(پنهان مکن آتش درون را / زین سوخته جان شنو یکی پند الف(اورند: ب(آتش:	۰/۵
۲	واژه « طاق » در عبارت « دیوارهای کهن روم که هنوز طاق ضربی دروازههای آن باقی است، حکایت از روزگاران گذشته دارد» با « طاق » در کدام بیت هممعنی است ؟ الف(چون ابروی مشتاقان با طاق و رواق است / چون روی پریرویان با رنگ و نگار است ب(طاق پذیر است عشق، جفت نخواهد شدن / بر نمط عشق اگر پای نهی طاق نه	۰/۵
۳	املای درست واژگان را از داخل کمانک انتخاب کنید. الف(عصاره تاکی به قدرت او شهد) فائق / فایق (شده ب(چو عاجز گشت خسرو در جوابش / نیامد بیش پرسیدن) صوابش / ثوابش (ج(واصفان) هلیه / حلیه (جمالش به تحیر) منصوب / منسوب (	۱
۴	در گروه کلمات زیر، چهار مورد نادرستی املایی وجود دارد، درستِدرست هریک را بنویسید عصاره تاک - چریق آفتاب – عملیات احداث – ستور و چارپا – فخر و مباحات – تماشا و نظاره - آذرم و هیا – هول و ترس – مشایعت و همراهی – برخاست و بلند شد -	۱
۵	با توجه به متن به سوالات پاسخ دهید. « بر بالای آن بنا با خط بسیار روشن، نوشته شده بود: در اینجا چهل و هشت هزار نفر در برابر سپاه نازی ایستادند و همه کشته شدند ». الف(یک وابستهی وابسته در متن بیابید و نمودار پیکانی آن را رسم کنید. ب(نوع « و » در جمله آخر را مشخص کنید.	۰/۷۵
۶	نقش دستوری کلمات مشخصشده را بنویسید و به پرسش پایان ابیات نیز پاسخ دهید. الف(تا چشم بشر نبیندت روی / بنهفته به ابر چهر دلبند) ..... (ب(صد تیغ جفا بر سر و تن دید یکی چوب) ..... (ج(باز آ که در هوایت خاموشی جنونم / فریادها بر انگیخت از سنگ کوهساران) ..... (د(در عشق کسی قدم نهد کش جان نیست / با جانبودن به عشق در سامان نیست جمله پایه) هسته (و پیرو) وابسته (بیت « د » را مشخص کنید و نوع حرف ربط آن را بنویسید.	۱/۵
۷	اسنادی یا غیر اسنادیبودن افعال مشخصشده زیر را تعیین کنید. الف(گفت : « در سر عقل باید، بیکلاهی عار نیست ») ..... (ب(پیش از من و تو بسیار بودند و نقش بستند) ..... (	۰/۵
۸	با توجه به ابیات، به سوالات پاسخ دهید گر نور عشق حق به دل و جانت اوفتد / بالله کز آفتاب فلک خوبتر شوی ای مادر سرسپید بشنو / این پند سیاهبخت فرزند الف(در بیت اول، حذف به قرینه « معنایی » است یا « لفظی »؟ ب(یک ترکیب « اضافی » یا « وصفی » در بیت سوم بیابید	۰/۵
۹	« وابسته وابسته » گروههای اسمی عبارات زیر را بیابید و به پرسش پایان ابیات نیز پاسخ دهید. الف(محرم این هوش جز بیهوش نیست / مر زبان را مشتری جز گوش نیست ب(تو قلب فسرده زمینی / کز درد ورم نموده یک چند با توجه به کارکرد « را »، بیت « الف » را از شیوه « بلاغی » به « عادی » تبدیل کنید.	۰/۷۵
	قلمرو ادبی) ۵ نمره (	

www-kanoon-ir

۱۰	در نوشته زیر مفاهیم کنایی قسمت مشخص شده را بنویسید . « اما در آستانه میوه دادن درختی که جوانی را به پایش ریخته بود ، ناگهان منقلب شد. »	۰/۵

۱۱	در عبارت مقابل یک « تشبیه » بیابید و « مشبه » آن را مشخص کنید. « هر گاه مشت خونین و بیتاب قلبم را زیر بارانهای غیبی سکوتش میگیرم ».	۰/۲۵
۱۲	آرایههای داخل کمانک را در ابیات و عبارات زیر مشخص کنید.) در هر کمانک، یک یا دو مورد اضافه است (الف(گرم تماشا و غرق در این دریای سبز معلق بودم.) استعاره ، مجاز، حسآمیزی (ب(چه غم دیوار امت را که دارد چون تو پشتیبان؟ / چه باک از موج بحر آن را که باشد نوح کشتیبان؟)اسلوب معادله ، مجاز ،تلمیح (ج(چشمههای زلال در انتظارشان بود و دشتهای بیکران در آغوششان کشید) مجاز ،تشخیص ، حسن تعلیل (	۰/۷۵
۱۳	در هر یک از بیتهای گروه « الف »، کدام آرایه ادبی گروه « ب » به کار رفته است؟	۱/۵

گروه « الف »	گروه « ب »
الف (در عالم عشق هر کجا سودایی است / عاشق بادا که عشق خوشسودایی است	۱. استعاره
ب(سر من از ناله من دور نیست / لیک چشم و گوش را آن نور نیست	۲. ایهام
ج(دل گرمی و دمسردی ما بود که گاهی / مرداد مه و گاه دیاش نام نهادند	۳. لف و نشر

۱۴	ابیات زیر را کامل کنید. الف.....(سایهبرگ مگریز / ..... بیشماران ب(خواب و خورت ..... / آنگه رسی	۱
۱۵	نام نویسندگان آثار مقابل را بنوسید. الف(فی حقیقه العشق) ..... (ب(تمهیدات) ..... (	۱
	قلمرو فکری) ۸ (	
۱۶	با توجه به متن درس « دولت مستعجل » یادآور کدام بیت حافظ است؟	۱
۱۷	در عبارت « پرده ناموس بندگان به گناه فاحش ندرد و وظیفه روزی به خطای منکر نبرد » بر دو صفت الهی تاکید شده است. آن دو را نام ببرید.	۰/۵
۱۸	در بیت « پنهان مکن آتش درون را / زین سوختهجان شنو یکی پند » مقصود شاعر را از « آتش درون » و « سوختهجان » بنویسید.	۰/۵
۱۹	نویسنده در عبارت زیر، به فرمانبرداری « ساکنان فرات » از کدام حکومت اشاره میکند؟ « کرانههای فرات، خط از کرانه رود تیبر میخواندند »	۰/۵
۲۰	هریک از موارد گروه « الف » با کدام مورد از گروه « ب » مفهومی مشترک دارد؟	۱/۵

گروه « الف »	گروه « ب »
الف.(میتواندحلقهبردرزدحریم حسنرا /دررگجان هرکه را چونزلفپیچوتابهست	۱. هر کسی از ظن خود شد یار من / از درون من نجست اسرار من
ب(.بیعشقزیستن را جز نیستی چه نام است؟ / یعنیاگر نباشیکار دلم تمام است	۲. نی حدیث راهِ پرخون میکند / قصههای عشقِ مجنون میکند
ج.(در ره عشق نشد کس به یقین محرم راز / هر کسی بر حسب فکر گمانی دارد	۳.درعشقکسیقدمنهدکشجانینیست/ باجانبودن بهعشق درسامان نیست

۲۱	معنی ابیات و عبارات زیر را به نثر روان بنویسید. الف(جزیرههای کوچک و بزرگ، مثل وصلههای رنگارنگ بر طیلسان آبی مدیترانه دوخته شده است. ب(آن شب نیز ماه با تلالو پر شکوهش از راه رسید و گلهای الماس شکفتند. ج(آیین طریق از نفس پیر مغان یافت / آن خضر که فرخندهپیاش نام نهادند. د(سودای عشق از زیرکی جهان بهتر ارزد و دیوانگی عشق بر همه عقلها افزون آید. ه(هر که جز ماهی ز آبش سیر شد / هر که بی روزیاست روزش دیر شد و(همت از باد سحر میطلبم گر ببرد / خبر از من به رفیقی که به طرف چمن است ز(درختان را به خلعت نوروزی، قبای سبز ورق در برگرفته و اطفال شاخ را به قدوم موسم ربیع، کلاه شکوفه بر سر نهاده. ح(از سیم به سر یکی کلهخود / ز آهن به میان یکی کمربند	۴

www.kanoon.ir